

N:o 3.

Ank. till Riksd. Kansli den 9. April 1881, kl. 7 e. m.

Utlåtande, i anledning af väckt motion om uppdrag åt fullmäktige i Riksgäldskontoret att framlägga förslag till åtgärder i syfte att nämnda kontor må kunna indragas och dess göromål fördelas emellan Riksbanken och Statskontoret.

(R. A.)

I en inom Andra Kammaren väckt och till Stats-Utskottets behandling remitterad motion (N:o 19) har Herr *C. A. Larsson* föreslagit, att Riksdagen måtte för sin del besluta, det fullmäktige i Riksgäldskontoret skulle utarbeta och för en kommande Riksdag framlägga förslag till de förändringar, som erfordrades dels för öfverflyttning till Statskontoret af de ännu återstående småaffärer, som sköttes af Riksgäldskontoret, dels ock till sammansläende af Banken och Riksgäldskontoret till ett gemensamt embetsverk, hvilket, utom bankens styrelse, jemväl skulle öfvertaga vården och förvaltningen af rikets gäld.

Sedan Stats-Utskottet funnit nödigt att för denna motions handläggning begära sammanträde med Banko-Utskottet, samt deputerade från begge Utskotten blifvit, i enlighet med 47 § Riksdagsordningen, utsedde, har det sålunda Sammansatta Utskottet tagit frågan under öfvervägande.

I någon granskning af de i ofvannämnda motion framlagda sakuppgifter har Utskottet ej ansett sig ega anledning ingå.

I sjelfva saken har Utskottet ej funnit skäl tillstyrka bifall till motionärens förevarande förslag. Utskottet vill visserligen ej förneka, att grundlagens stadganden om statsskuldens förvaltning kunna i en närmare eller fjernare framtid finnas böra undergå en förändring; men om sättet för en dylik reforms genomförande synas meningarne, åtminstone för närvarande, vara mycket delade, och utan tvifvel skulle,

dels på grund af vunnna erfarenhet om följderna af sammanblandning af statens och Riksbankens affärer, dels ock i anledning af de väsentligen olika uppgifterna för Riksbankens och Riksgäldskontorets verksamhet — en skiljaktighet, hvilken som bekant funnit ett uttryck bland annat deri, att Riksbanken och Riksgäldskontoret vid flera tillfällen och till ömsesidig båtнад uppträdt såsom å hvar sin sida stående kontrahenter — allvarliga inkast komma att göras särskildt mot den af motionären föreslagna åtgärd att till statens bankinrättning öfverflytta förvaltningen af statsskulden, en förvaltning, som så nära sammanhänger ej blott med statskrediten, utan äfven med statsfinansernas handhafvande i det stora hela, att densamma, helst om hänsyn toges till den alltid tänkbara möjligheten af statskreditens anlåtande i utomordentliga fall, torde från den myndighets sida, som har eller kan komma att få denna förvaltning sig anförtrodd, påkalla en särskild uppmärksamhet af helt annan, om än vanligen ej mera maktpåliggande art än den som måste egnas åt en omfattande bankrörelse för statens räkning samt de dermed sammanhängande uppgifter i fråga om myntvärdets upprätthållande, vexelförhållandet vid liqvider med utlandet, med mera.

Härtill kommer, att äfven om en reform på det sätt, motionären föreslagit, skulle af någon anses lämplig och önskvärd, tidpunkten ej synes vara väl vald. De anspråk, som beträffande landets penningrörelse ställas på Riksbanken, äro i och för sig, af naturliga skäl, redan nu ej ringa, och många tecken antyda, att de under den närmare framtiden ingalunda kunna blifva mindre, antagligen vida större. Riksgäldskontoret åter har å sin sida att mottaga nya, ej obetydliga låneupdrag, äfven af innevarande Riksdag, och är derjemte sysselsatt med en konvertering af statsskulden, som, just i fråga om de äldre statslån, af hvilkas konvertering största fördelen lär vara för staten att hemta, ännu icke på flera år kan genomföras.

Vid sådant förhållande har Utskottet ej funnit sig kunna tillstyrka någon åtgärd i det af motionären angifna syfte, utan hemställer,

att Herr C. A. Larssons ifrågavarande motion ej må till någon Riksdagens åtgärd föranleda.

Stockholm den 9 April 1881.

På Sammansatta Utskottets vägnar:

GUSTAF SPARRE.